

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор Харківської державної
академії дизайну і мистецтв
Олександр СОБОЛЄВ
2025 р.

ВИСНОВОК

ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Го Цзінюань «Живопис Олександра Животкова в контексті філософсько-естетичної традиції Сходу» поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (галузь знань 02 – Культура і мистецтво).

Дисертація Го Цзінюань «Живопис Олександра Животкова в контексті філософсько-естетичної традиції Сходу» виконана на кафедрі аудіовізуального мистецтва Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

У попередній експертизі дисертації, проведеної на базі аудіовізуального мистецтва ХДАДМ, бере участь два рецензенти; кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувачка кафедри живопису КОВАЛЬОВА Марія Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри методологій крос-культурних практик ТАРАСОВ Володимир Володимирович.

За результатами аналізу змісту дисертаційного дослідження Го Цзінюань поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, а також враховуючи підсумки публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації, яку проведено на розширеному фаховому семінарі кафедри аудіовізуального мистецтва 28 квітня 2025 року визначено наступне:

1. **Актуальність теми дисертації** присвячена дослідженню східних мотивів у живописі Олександра Животкова упродовж основних етапів його творчості (1990-ті – 2020-ті рр.). Художника часто оцінюють як «орієнтального» митця, його творчість є характерним прикладом втілення авторського художнього підходу, що безпосередньо торкається культурно-філософських основ східного мистецтва. Творчість Олександра Животкова відрізняє унікальний авторський стиль, який виражає глибоке філософське сприйняття світу. Його виразною особливістю, вже починаючи від ранніх робіт середини 1980-х років, є помітне тяжіння до узагальненої спрощеної форми, а згодом розвиток у бік ненаративності, лаконічності засобів виразності, посилення уваги до фактури, лінії, плями, контрастів чорного і білого, темного і світлого. Внаслідок цих трансформацій картини О. Животкова, позбавлені оповідальності, набувають медитативного характеру, створюють особливу атмосферу позачасовості. В залежності від рівню художньої ерудованості та естетичного досвіду вони викликають у глядача асоціації з мистецтвом і

філософією ментально й естетично далеких від України культур. Результати дисертації, а також її історіографічна та візуальна частини, мають практичне значення для сходознавчих студій в Україні. Досліджена проблематика має важливий потенціал для розширення тематики аналізу та здатна виступати в якості підґрунтя для суміжних наукових проблем. Узагальнення та висловлені у тексті рекомендації можуть бути використані у навчально-методичній роботі, а також процесі викладання.

2. Зв'язок теми дисертації з науковими програмами, планами, темами університету та кафедри. Дослідження виконано відповідно до плану наукової роботи Харківської державної академії дизайну і мистецтв за темою «Сучасне українське мистецтвознавство в контексті Схід-Захід» (затверджено Вченою Радою ХДАДМ 29 жовтня 2021 року, протокол №15).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. Дисертація є самостійним дослідженням, яке присвячене важливій та актуальній проблемі. Авторка дисертації самостійно здійснила усі етапи дослідження, виявила та обґрунтувала запропоновані у вступній частині наукові завдання.

4. Новизна основних результатів дисертаційного дослідження полягає в тому, що:

- досліджено та структуровано історіографію проблеми у межах українських, західних та китайських наукових підходів;
- виявлено та проаналізоване репрезентативне коло сучасних китайських художників, які у своєму живописі спираються на власні філософсько-естетичні традиції та експериментують із проблематикою взаємодії художніх концептів Сходу та Заходу;
- узагальнено художні підходи сучасних китайських живописців у напрямках абстракціонізму, мінімалізму та нефігуративного живопису, які є аналогіями творчості Олександра Животкова;
- здійснено періодизацію творчості Олександра Животкова за критерієм звернення до орієнтальних традицій та концептів у філософсько-релігійних вченнях Сходу;
- проаналізовано художньо-образний репертуар живопису Олександра Животкова у контексті використання східних мотивів;
- виявлені та узагальнені особливості авторських орієнтальних ремінісценцій в основних циклах та серіях Олександра Животкова.

5. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Дисертація складається з анотації, списку наукових публікацій за темою дисертації здобувачки, вступу, трьох розділів, кожен з яких завершується висновками, загальних висновків, списку використаних джерел (181 позиція), додатків А і Б, що включають перелік ілюстрацій (111 позицій), ілюстрації (111 позицій). Загальний обсяг роботи становить 212 сторінок, основний 132 сторінки. За структурою, змістом, рівнем виконання, актуальністю, науковою новизною, оформленням, мовою та стилем дисертація Го Цзіньюань відповідає вимогам, які пред'являються до оформлення кваліфікаційних дисертаційних робіт. Обсяг дисертації відповідає нормам, викладеним у «Положенні про порядок

присудження наукового ступеня доктора філософії у ХДАДМ». Представлене дослідження не містить академічного плагіату. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів у роботі мають відповідні посилання на джерело з дотриманням встановлених вимог.

6. Теоретичне та практичне значення одержаних результатів. Робота є авторським, системним, завершеним та обґрунтованим з наукової позиції дослідженням, що присвячене актуальній проблемі взаємодії живопису Сходу та Заходу на прикладі творчості українського художника Олександра Животкова. Дисертація вводить до наукового обігу китайські наукові публікації з проблематики дослідження, виявляє та аналізує унікальних візуальних матеріал. Результати дисертації, а також її історіографічна та візуальна частини, мають практичне значення для сходознавчих студій в Україні. Досліджена дисертанткою проблематика має важливий потенціал для розширення тематики аналізу та здатна виступати в якості підґрунтя для суміжних наукових проблем. Узагальнення та висловлені у тексті рекомендації можуть бути використані у навчально-методичній роботі, а також процесі викладання.

7. Апробація результатів дисертації здійснювалась у вигляді доповідей на Всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях із публікацією тез: *Філософсько-естетична традиція Сходу і творчий доробок Олександра Животкова*. Всеукраїнська наукова конференція професорсько-викладацького складу і здобувачів вищої освіти ХДАДМ за підсумками роботи 2020\2021 навчального року; Харків, 28 травня 2021 р. Х.: ХДАДМ, 2021. С. 23-25; *Релігійні мотиви у творчості Олександра Животкова*. Research in Science, Technology and Economics: Collection of Scientific Papers «International Scientific Unity» with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference. March 5-7, 2025. Luxembourg, 2005. 397 p. P. 40-42; *Порівняльний аналіз творів Олександра Животкова та тибетських тханків*. Challenges and Opportunities in Modern Scientific Research: Collection of Scientific Papers «International Scientific Unity» with Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. February 19-21, 2025. Ivano-Frankivsk, Ukraine, 2025. 210 p. P.29-32

8. Повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації. Наукові гіпотези та висновки авторки представлені у 3-х публікаціях. Дві публікації виконані у співавторстві із науковим керівником. Усі статті надруковані в наукових виданнях, затверджених МОН України як фахові для спеціальності 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Дисертантка здійснила 3 публікації наукових тез у збірниках матеріалів тез наукових конференцій.

СПИСОК НАУКОВИХ ПРАЦЬ, В ЯКИХ ОПУБЛІКОВАНІ ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДИСЕРТАЦІЇ:

1. Го, Цзінюань & Тесленко, І. Переосмислення тибетської образотворчої традиції в серії Олександра Животкова «До питання про непальські тханки». Український мистецтвознавчий дискурс. 2024. №5. С. 53-60.

2. Го, Цзінюань & Тесленко, І. Місце і роль каліграфічних написів у творах Олександра Животкова. Український мистецтвознавчий дискурс. 2024. №6. С.41–48.

3. Го, Цзінюань. Східні мотиви у живописі Олександра Животкова (1990-ті – 2020-ті рр.). ХУДПРОМ: Український журнал мистецтв та дизайну. 2024. №1. С.89-102

ПУБЛІКАЦІЇ, ЯКІ ДОДАТКОВО ВІДОБРАЖАЮТЬ НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДИСЕРТАЦІЇ:

1. Го, Цзінюань. Філософсько-естетична традиція Сходу і творчий доробок Олександра Животкова. *Всеукраїнська наукова конференція професорсько-викладацького складу і здобувачів вищої освіти ХДАДМ за підсумками роботи 2020/2021 навчального року; Харків, 28 травня 2021 р. Х.: ХДАДМ, 2021. С. 23-25.*

2. Го, Цзінюань. Релігійні мотиви у творчості Олександра Животкова. *Research in Science, Technology and Economics: Collection of Scientific Papers «International Scientific Unity» with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference. March 5-7, 2025. Luxembourg, 2005. 397 p. P. 40-42.*

3. Го, Цзінюань. Порівняльний аналіз творів Олександра Животкова та тибетських тхангків. *Challenges and Opportunities in Modern Scientific Research: Collection of Scientific Papers «International Scientific Unity» with Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. February 19-21, 2025. Ivano-Frankivsk, Ukraine, 2025. 210 p. P.29-32.*

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження **Го Цзінюань «Живопис Олександра Животкова в контексті філософсько-естетичної традиції Сходу»** поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (галузь знань 02 – Культура і мистецтво).

2. Вважати, що за актуальністю, проблематикою, змістом, ступенем наукової новизни, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів, обґрунтованістю висновків дослідження дисертація Го Цзінюань «Живопис Олександра Животкова в контексті філософсько-естетичної традиції Сходу» повністю відповідає науковому профілю спеціальності «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (галузь знань 02 – Культура і мистецтво), вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261, та пункту 11 «Порядку присудження ступеня з присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про

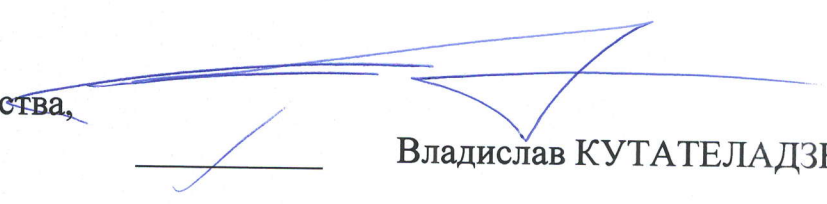
присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій та апробацій дослідження, а також за результатами публічної презентації наукових результатів дисертації рекомендувати дисертацію Го Цзінюань «Живопис Олександра Животкова в контексті філософсько-естетичної традиції Сходу» за спеціальністю «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (галузь знань 02 – Культура і мистецтво) до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді.

ГОЛОВА

фахового семінару:

кандидат мистецтвознавства,
доцент

Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ

28 квітня 2025 року